

Барча резервлар — ишлаб чиқаришга

Икки райондаги заводлар, фабрикалар, бир-лашмаларнинг 1980 йилнинг тўққиз ойидagi ишлаб чиқариш фаолиятининг асосий кўрсаткичлари қуйидагича: Октябрь райони sanoat корхоналари маҳсулот реализация қилиш бўйича тўққиз ойлик планини 102,7 процент, Фрунзе райони 103,3 процент, яъни маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича эса 103,1 ва 101,7 процент бажардилар; ишлаб чиқариш ҳажмининг умумий ўсиш суръати 102,3 ва 109,4 процентини ташкил этди.

Меҳнат унумдорлигини ўстириш планини Октябрь райони корхоналари 102,4 процент, Чилонзор райони корхоналари эса 102,5 процент бажардилар; ўтган йилнинг шу даврига нисбатан меҳнат унумдорлигини ўстириш суръати қуйидагича бўлди: 100,7 ва 106,9 процент; Октябрь райони sanoat ишлаб чиқариш ҳажмини ўсишининг 52,2 процентига, Чилонзор райони 76 процентига меҳнат унумдорлигини юксалтириш завожга эришди.

Районларда барча корхоналар маҳсулот реализация қилиш бўйича тўққиз ойлик планини бажардилар. Октябрь районида барча корхона-

лар ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш бўйича топиришқини адо этдилар. Чилонзор районида икки корхона планини уздамай олмади. Меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича Октябрь районида икки корхона, Чилонзор районида бир корхона сударилиб қолди.

Январь-сентябрь ойларида Октябрь райони sanoat 11,3 процент, Чилонзор райони 109,8 процент меҳнатий-маиший буюмлар ишлаб чиқарди. Бунда маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати районларда ўтган йилнинг шу даврига нисбатан қуйидагича бўлди: 101,6 ва 118,5 процент.

Ленин райониди бир цех, 8 участка, 37 бригада (451 ишчи), Чилонзор райониди икки цех, 3 участка, 12 бригада (82 ишчи) ойлик планини уздамай олмади. 1980 йилнинг январь-август ойларида қурилиш-монтаж ишлари планини (марказлашган молиявий манбалар) Октябрь райони 108 процент; Чилонзор райони 65 процент бажарди. Район қурувчилари турар жойни фойдаланишга топириш бўйича саниқс ойлик планини 53 ва 49 процент адо этдилар.

Октябрь ва Чилонзор районлари меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 63 йиллигини катта меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олишди. Sanoat маҳсулотни реализация қилиш бўйича тўққиз ойлик планини Октябрь райони индустрияси 4 миллион сўмлик, Чилонзор райони 1.860 минг сўмлик ортиқ билан бажарди. Бу ерда бир қатор меҳнат коллективлари беш йиллик планини муддатидан илгари адо этганликлари ҳақида рапорт бердилар. Бу «Узбекпроектмаш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, чўтга ва нартон буюмлари комбинати, 10-бесма-хона, театр жамаияти комбинати, 2-қўвч ишлаб чиқариш корхонаси каби корхоналардир.

Кўпгина коллективлар, минглаб ишлаб чиқариш илгоридаги «Беш йиллик»-Улуғ Октябрнинг 63 йиллигига қадар», 1980 йил плани — 7 ноябрга қадар» широклари остида меҳнат қилиб, меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг янгидаги резервларини излаб топишдилар. Натижада мусобақадор районлар январь — сентябрь ойларида социалистик мажбуриятларини ортиқ билан адо этишди. Жумладан, Октябрь райони мажбуриятлари тўғрисида 733 минг сўмлик, Чилонзор райони 100 минг сўмлик мажбурият реализация қилинди. Бу Октябрь районида, жумладан, беш

Илмий планини ноябрь ойи бошида адо этиш имконини беради.

Бу йил мусобақадор районлар ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 9 миллион сўмлик кўп маҳсулот бердилар. Жумладан, «Средазэлектростроитель» ва «Ташкентгазэнергостроитель» корхоналари, тикувчилик бирлашмаси, театр жамаияти комбинати, «Промсвязь» заводи, 4-темир-бетон буюм корхоналари ишлаб чиқариш ҳажмининг анча ўсишига муваффақ бўдилар. Бу ерда таъкилот-техник тадбирлар ва янги техника планига мувофиқ катта ишлар қилинди. Масалан, «Ташкентгаз» бирлашмасида янги техникани жорий этиш планига мувофиқ юздан ортиқ юқори унумли техника ўрнатилди. Бу корхонада 4,6 минг сўмлик текши имконини берди. «Промсвязь» заводида 15 та ускуна янгилик билан алмаштирилганлиги 13,2 минг сўмлик текши имконини берди. Бу ерда 1975 йил билан солиштирилганда меҳнат унумдорлигини пландаги 21,1 процент ўрнатида 28 процент ўсиш.

Тикувчилик бирлашмасида 80 дан ортиқ янги ускуна ишла туширилди. Бирок, бу ерда ишлаб чиқариш резервларидан бугунги кунда тўла фойдаланилмади. Бундан қуйидаги фактлар да-

лолат беради: бешта бригада коллектив ишлаб чиқариш нормасини уздамай олмади. Январь-август ойларида савдо ташкилотлари 500 сарфан ва ҳолат, 600 нафар ва 150 жув қўлакка рекламация қабул қилдилар. 5,5 минг буюмининг сорти пасайтирилди.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳам фойдаланилмаган резервлар бор. Утган ойда бу ерда икки участка ва 12 бригада топиришқини уздамай олмади. Сўнгги вақтда корхона хом ашё — жув ва ярим жув таълама этишмаётганлиги қайталанди. Афтидан таъминот бўлими бу масалада нуқсонларга йўл қўйганга ўхшайди.

«Малика»нинг техник назорати ҳодимлари маҳсулот сифати-га етарли талабларни қилишмади. Январь — август ойларида савдо ташкилотлари 1,3 мингта икки трикотаж буюмини, 1,3 мингта сўнгини ва 6 мингта синтетик шоянда таъбирланган буюмининг, 4,9 мингта уст-брак қилди. Булар ҳаммаси ишлаб чиқариш учун ортиқча қаражатлар. Трикотаж қилар бундан таъкилотлар ўз шериқларига таъминот планига мувофиқ 2,4 миллион сўмлик маҳсулотни етказиб бермадилар.

Кўн-қўн заводида меҳнат унумдорлиги паст, икки участ-

Собир Раҳимов райониди Б-1 анги турар жой микрорайони қурилиш бошланганига ҳади кўп бўлган йўқ. Замонавий шаҳарозалининг сўнгги ютуқлари асосда лойиҳалашган микрорайонни барпо этишда индустриал қурилиш ме-тодларини қўллаш билан бирга бу ерда истиқомат қилаётган аҳоли учун бир қатор замонавий қўлайликларни вужудга келтиришга ҳам алоҳида аҳамият берилди. Чўпончи микрорайондаги кўпчилик бинолар қишдан қуриляпти. Квартираларнинг хоналари олдиди рагаданга нег ва қўлай жойлаштирилган бўлиб, балконлар бир йўла ромлаб кетилди.

«Узлаводстрой»га қарашли «Промгра-дстрой» трестининг бунёдкорлари янги

ПОЙТАХТ ҚУРИЛИШЛАРИДА МИКРОРАЙОН ҚАД КЎТАРЯПТИ

микрорайонда йил бошидан бун ҳар бири 32 квартирали 3 та турар жой биносини қуриб, фойдаланишга топиришди. Шу қу-ларда претста қараш-ли 1-қўчма меҳнази-ли Николай Злобин методиди асосида ишла-етган Эсон Умаров бошлқ участка қурув-чилари турт қаватли яна учта турар жойни фойдаланишга топи-риш учун тайерлаш-ляпти. Бу қўчма уй-ларда Улуғ Октябр-нинг 63 йиллиги бай-рам арафасида ҳам шаҳарларимиз уй ҳа-ларини ўтказилади.

— Бунёдкор қурув-чиларимиз янги микро-районда йил бошидан

бун 500 минг сўмлик-дан кўпроқ қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишди. Бун-да Э. Умаров — Беш йилликнинг охи-рига қадар коллектив-миз яна юз минг сўм-ликдан кўпроқ қури-лиш ишларини бажар-иш учун ҳар дақиқа иш вақтидан унумли фойдаланипти.

Микрорайон қури-лишида меҳнат қила-етган бон пудратчи ва ердамчи пудратчи таъкилотлар бир-бири-га ўз пайтида иш-фронти яратиб бери-либ, объектларнинг ўз вақтида фойдаланишга топиришишга му-

ваффақ бўлишди. Бунда қурувчи бри-гадаларнинг иш миқ-дорларини тўғри мувофи-лаштириш, қурилиш-лар маромини узлук-сиз олиб бериш учун ишнинг оқилона ташкил-этишга аҳамият бера-етганлиги ҳам қад қи-дучи роль ўйнапти.

Шу қўчма колонна-га қарашли К. Апази-ди бошлқ пардозчи-лар бригадаси коллек-тив ҳам биноларнинг қад томонлама юксак сифатли жойлашгани-га ўз ҳиссаларини қў-шиляпти. Шунинг учун ҳам янги уйлارга қў-чиб кирган ҳамшаҳар-

ларимиз бу бригада-нинг Р. Амиров, С. Зиганшина, М. Куку-чин сингари уста жи-локорлари меҳнати-дан беҳад мамнуи бў-лишляпти. Коллектив-нинг бу илгор сай-қалчилари юксак си-фатли иш бажариш билан бирга кунлик нормаларини ҳам — 125 — 130 процентдан оши-риб адо этишляпти.

Уларнинг ҳаммаси КПСС XXVI съезди шарофига ўтаётган 26 шарофат ҳафтаини бир ҳафтадан янада унумли меҳнат қилиш-га, зиммаларигаги нормаларни ошириб бажаришга ҳаракат қилишмоқда. Шунинг

учун ҳам зарбдор ҳаф-таларнинг иш натижа-лари узар янада сама-рали ва унумли меҳ-на қилганларини қўр-сатляпти.

Янги микрорайон қу-рилишида тер тукаёт-ган бунёдкорлар ҳа-ди бу ерда яна бир ишча кўп қаватли турар жой биноларини ҳамшаҳарларимиз з г а ҳади этишляпти. Улар-нинг жасоратли меҳна-ти бу қўчма бинолар-дан ўз аксини топади. Шунинг учун ҳам ў-ларнинг фахрли касб-ларининг ардоқловчи бу сергайрат бунёдкор-лар кун — саяни янги меҳнат ютуқларини қўлга киритишляпти. Бинокорлар ҳозир қу-раётган учта турар жой биносини мудда-тидан илгари фойдала-нишга топириш бил-дан КПСС XXVI съез-дин муносиб кутиб оладилар.

Д. ИКРОВА.

Виктор Ковальчук Тошкент «Компрессор» за-води йиғу-механика цехининг пешнадам сесар-ларидан. Коммунистик меҳнат коллективини ҳа-зои бўлган бу ишчи мунтазам равишда сиа-на-ойлик топиришларини ортиқ билан адо этади.

СУРАТДА: В. Ковальчук. М. Нуриддинов фотоси.

ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР УЧУН

Тошкент лок-бўёқ заводи коллективини Улуғ Октябр 63 йил-лигини социалистик мажбуриятларини я н г пунктлардан бирини муддатидан илгари ба-жариш билан кутиб о-моқда. — Икки, хил амалга давлат сифат белияс берилди. Энди жами маҳсулотнинг ў-қисми фахрий беш бурчак билан чиқари-моқда.

Корхона меҳнаткаш-лари съездоли му-собақасини қўлоб ёй-дириб, фақат кўп, а-до сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришганига эмас, шу билан бирга хом ашё ва материал-ларни иқтисод қилиш-га интилоқдалар. Ма-салан, мастер М. Про-гова бошчилиги иш-лаётган бўлим коллек-тивни текаб қолтиган хом ашёдан йиллик

топиришқа қўшимча равишда уч минг бан-ка тайерлашга қарор қилган. Станокчилар-дан С. Фахриддинов, М. Азизова, А. Заба-бурина барча турдош касбларини ўзлашти-моқда. Топиришқини бир-рим баравар ошириб бажармоқдалар.

Тошкентдаги Урта Осиёда энг йирик бўл-ган бу завод ўзла-қини ранг-баранг бўёқ-лар, эмаалар, лақлар ишлаб чиқаради. Бу-лар мамлакатимизда-ги ва чет элларда юзлаб янги қурилиш-ларга юборилди. За-вод коллективни йил охиригача планга қў-шимча 125 минг сўм-лик маҳсулот ишла-чиқаришга ҳақ қи-лмоқда. Тезкор моллари иш-лаб чиқаришнинг анта-кўпайтиришга аҳд қил-ган. (ЎзТАГ).

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЖАҲОН ОЙНАСИ ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛИШНИНГ ЁРҚИН НАМУНАСИ

КАТМАНДУ. КПСС Марказий Комитети Бон секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўр-тоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикла-нинг» ва «Кўриқ» асар-ларидан иборат три-логиясининг ипал т-лида нашр этилганли-ги Непал ҳаётида жу-да катта иқтимоий, сиёсий ва маданий аҳа-миятга эга бўлган бўлди. Тўплам мамла-катдаги энг йирик нашриёт «Жог таше-пресс» нашриётда чоп этилди.

Катмандуда Непал жамоатчилиги ва ило-кор зийлилар вакил-ларининг Л. И. Бреж-нев асарларини нашр этилишига бағишлан-ган тантанали йиғи-лиш бўлиб ўтди. Л. И. Брежневнинг трилогияси урушга қар-ши кескин норозилик-рини, тинчлик учун қу-рашга, тинч меҳнатга, давлат ишларида оқил-ноа иш тутишга оқи-риндир, деди Непал-нинг таниқли жамоат ар-боби Кришна Чан-да.

ра Сингх Прадхан. Улуғ совет раҳбарининг асарлари, инсо-даги бунёдкорликка бўлган жуда катта по-тенциал имкониятлар-нинг рамзидир, бу ки-тоблар кишиларнинг ўз орзу-умидларига эришиш йўллариини кўрсатиб беради, деб таъкидлади у.

Л. И. Брежнев ўзи-нинг бой шахсий таж-рибаси асосида халқро аҳамиятга эга бўлган СССР тарихининг энг муҳим босқичларини ерқин таърифлаб бер-ди, деди йиғилган-лар хушрода сўзга чиққан «Жог таше-пресс» нашриятининг директори Говинда Ба-додир Малла. «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Кўриқ» китобларини ё-ган бу инсон энг йи-рик мамлакатлардан бирига раҳбарлик қил-моқда. Унинг ана шу китоблари ватан йил-лида фидонорона меҳ-нат қилишга, тинчлик учун ва урушга қар-ши қурашга қақира-ди. Совет Иттифоқи-га ва базиқларини му-ваффақиятли амалга оширмоқда.

гуларини тарбиялаш, бутун куч-гайратни ва-тан тараққиёти ва уни мустақамлаш ишга бағишлашга интилиш-дан иборат бўлганли-гини ҳам Непал ки-нобонлари учун му-ҳим ва қизиқарлидир, деди Непалнинг та-ниқли давлат ва сиё-сий арбоби — собиқ бон министри Натен-дра Прадхан. Репуб-лика ҳаёти ва фаолиятини ўзла-қилиш халқига таъкидлади у.

Л. И. Брежневнинг таърифларини халқини раҳбарининг шахсий таърибаси кишиларни таъкидланганлиги қол-мади. Энг муҳими шундирки, «Кичик ер» «Тикланиш» ва «Кўриқ» китобларини ё-ган бу инсон энг йи-рик мамлакатлардан бирига раҳбарлик қил-моқда. Унинг ана шу китоблари ватан йил-лида фидонорона меҳ-нат қилишга, тинчлик учун ва урушга қар-ши қурашга қақира-ди. Совет Иттифоқи-га ва базиқларини му-ваффақиятли амалга оширмоқда.

ИШСИЗЛАР КЎПАЙМОҚДА

КОПЕНГАГЕН. Да-нижда ишсизлик жа-дал суръатлар билан ўсмоқда. Статистика маълумотларига қу-ра, ҳозирги вақтда да-ниядилардан 162 мингдан ортиқ киши меҳнат қилиш ҳуқу-қидан маҳрум этил-ган. Бу микдор бир ҳафта илгаригига ин-сбатан қариб 5 минг киши кўпдир. Сканди-навия оролотида бу мамлакатда ишсизлар армияси бир йил ичи-да 29 процент кўпай-ди.

ҲАР БИР ВИЛОЯТДА

АДДИС-АБЕБА. Келтис йилда Эфи-опиянинг барча 14 та вилоятида халқ қу-тубоналари ишлай бошляпти. Мамлакат маданий, спорт ва ёш-лар ишлари министри-лигининг расмий ва-лиди А. Белаи бу ер-да шу ҳақда маълум қилди. Бутун мамла-катда кутубоналар тартибини вужудга келтириш, деди у, та-шиқот-тарғибот иш-ларини сифат жиҳа-тидан янги босқичга кў-тариш имконини бера-ди, меҳнаткаш ома-луртасида алмий би-лимлар тарқатишга, уларни маданий ме-росимиз билан таши-тиришга қўмақлаша-ди.

ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАНДИ

АДДИС-АБЕБА. Эфиопия музақат ҳар-бий маъмурий ке-нашининг бон секре-тари, Эфиопия меҳнат-кашлар партиясини ташкил этиш коми-тесия икрияи комите-тининг аъзоси Фикре-Селассие Богдересс иқтисодий ва социал-проблемаларини ҳа-д этишда Африка дав-латларининг ҳамкорли-гини мустақамлашга даъват этди. У бу ер-да Африка мамлакат-ларининг социал ма-салалар билан шуғул-ланувчи министрлари конференциясини очни маросимда нутқ сў-лаб бундай деди, проблемаларини ҳа-д этиш йўллариини қу-п тармоқли экономикани ривожлантиришдан, ҳо-зирий замон техноло-гиясини янги жорий этишдан, халқини озчи-оват маҳсулотларга билан таъминлашга эришишдан қидириш керак.

24 давлат ва 13 та халқро ташкилотдан келган делегатлар Аф-риқани ривожланти-риш стратегиясини амалга ошириш юза-сидан амалдаги Лигос-панининг социал жи-ҳатларини муҳокама қилди. Бу план Африка бирлиги таш-килотининг аъзолари бўлган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлқларининг иш-ти алоқалари оида бў-либ ўтган факултета ассамблеясида қабул қилинган эди.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Словакиянинг Ясенов — Богунца шаҳрида Совет Иттифоқининг техникавий ёрдамида ядро-энергетика каскади бунёд этил-моқда. СУРАТДА: «В-П» атом элентростанцияси қурилишда катнашаётган монтажчилар. ЧТК—ТАСС фотоси.

МИЛЛИЙ ПРОБЛЕМА ТАНҚИД ҚИЛАДИ

ЛОНДОН. Ирландия Коммунистик партия-си Бон секретарининг ўринбосари Ж. Стюарт Англия консерватив ҳукуматининг Ольстердаги сиеатини қатъи танқид қилди. У айт-дики, консерваторлар Шимолли Ирландия-нинг ўтнрр социал-иқтисодий проблема-ларини ҳамон қўлоб куч ва репрессия ко-нувларидан кеш фой-даланиш ёрдамида ҳа-д этишга уринмоқда-лар. Бундай йўл, деб таъкидлади Ж. Стю-арт, Ольстерда янхо-рлик кескин вазият сақланиб қолишга олиб мелади.

Ольстерда, деди у, ҳамон ўн бир мингдан кўпроқ инглиз солда-ти, шунингдек 15 мингдан кўпроқ киши-си бўлган ҳар хил қу-ролли отрядлар бор. Ольстернинг турмала-рида юзлаб сиёсий маҳ-бустлар азоб чекиб-этиди, меҳнаткашлар асосий ҳуқуқлар ва демократик эркинлик-лардан маҳрумдир-лар, деди Ж. Стюарт. Бирлашган корольлик-нинг бу қисмида ар-мия ва полицияга ба-таъкидлади Ж. Стю-арт, Ольстерда янхо-рлик кескин вазият сақланиб қолишга олиб мелади.

Шундай шароитда Малайзия ҳукумати корхона эгалари қир-қалганлиги натижаси-да тутаб бораётган ўрмонларини муҳофа-за қилишга оид тадби-рлар ишлаб чиқишга мажбур бўлди. Бунда-тик дахлати сингари қимматли навларни-ни кўпайтиришга олиб қўйишга аҳамият берилмоқда. Ҳукумат ўрмонларда ёғоч тай-ерлаш ишлари қўла-мин қисқартириш ва дахлат эши ишлари-ни жадаллаштириш ҳам қўзда тутди.

ЭЛЕКТРАЛАШТИРИШ ЙЎЛИДА

РАНГУН. Бирма-нинг энг муҳим галла қон — Пиради қи-рунлида юзлаб киши-ларда электр қу-роқлари порлади. Бас-сейн ва Мьялунг ботам-онлари бўлган электр-лаштириш л д я. Мон маъийи облас-тининг маъмурий мар-кази Моудайида ис-сиқанк электр стан-

цияси фойдаланишга топирилади. Иккинчи қаъирик халқ маъи-сининг Рангунда ўта-етган олтинчи сес-сиясида Бирма Итти-фоқи Социалистик Республикаси ҳукума-тининг ҳисобот докла-дида ана шу ҳақда гапирляпти.

Ушбу тўрт йиллик-да, дейилади доклад-да, давлат энергетика-ни ривожлантиришга капитал маблағини ан-ча кўп ажратди. Ни-ринк ирригация-энергетика комплекслари ва иссиқлик электр стан-циялари қурила бо-шляпти. Булар мамла-катда электр энергия-ҳосил қилишнинг бир-арим баравар кўпай-тириш имконини бе-ради.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

Ўзла Тошкентимиз қиёфаси олтин кўз фаслида янада кўр-кашляиб кетади. Ка-ёққа қараманг, да-рахтларнинг олтин-лапроқлар кўлини қам-аштириди. Азия шаҳ-римизни коммунистик меҳнат, юксак мада-нийят ва намунали жа-моат тартиби ўрна-тилган шаҳарга ай-лаштириш учун ҳам-шаҳарларимиз томо-нидан барча ишлар амалга оширилмоқда. Лекин баъзи бир кор-хона, ташкилот ва аҳо-ли айби билан чиқин-ди ва дарактлардан

Хазонни ёқманг

тушган хазонинг ёқи-лини шаҳримиз ҳаво-сини бузиб, ифлос-лантирмоқда.

Биз шаҳримиз кў-чалари бўйлаб ай-ланганимизда ўзо-пимчилик билан чи-қинди ва даракт бар-галарини бир ерга тў-лаб ёқаётган бир қи-ча кишиларни дуч ке-лдик. Бу иш айниқса Киров райониди Марказ-6 кварта-лининг 12-ЖЭКқа қарашли Н. Голодов бошлқ 113, 114 88-уйлар ёнида, 30-ЖЭКқа қарашли Марказ-5 кварталдаги 25, 38, 53-уйлар олдиди, шу-нингдек Октябрь рай-

онидаги В. Честнеев бошчилик қилаётган 29-ЖЭКқа қарашли ўнча яқин турар жой биноларни атрофида, Чилонзордаги В. Вет-личка раҳбарлик қи-лаётган 5-ЖЭКқа қарашли уйлар атрофида аяқ олган. Бу ерда аҳоли билан биргали-када фаррошлар ҳам баргларни ёқинмоқда. Шунинг айтиш кераки-ки, баъзи бир ЖЭК раҳ-барлари уйлар атрофи-даги чиқиндиларини ўз вақтида олиб кетишга улгурмасдан юзлб ёт-ган баргларни ёқиб юборилмоқда. Нати-жада шаҳар ҳавоси бу-зидмоқда.

Биз шаҳар кўчалари айланганимизда кўчалар ҳўсинини бу-зиб ётган бир қанча чиқиндиларни дуч ке-лдик. Бундан чиқинди-лар София, Чилонзор, Фарход кўчалари ва Қуёбоншев, шоссесида кўзлб ётибди. Ана шу барглар ўз вақтида олиб кетилиши зарур.

Ҳозир шаҳримизда Сергели ва Фрунзе райони меҳнаткаш-ларининг ташаббуси асосида ойлик бошланди. Ана шу ойликни на-мунали ўтказиш учун ҳар бир ҳамшаҳрим-из актив иштирок этиши зарур. Лекин хазонезия ёқувчилар

бу ҳақда ўйламаётир-лар. Ақмал Икромов райондаги 189-мак-табнинг завхози В. Гарюкинча мактабда ҳаминша тоза ҳаво бў-лиши учун қангирини ўрнига йиғиб қўйилган чиқиндиларини ёққан. Ҳамма райондаги Ле-нинчи кўчаси, 37-уй-да истиқомат қилувчи Б. Мирҳалимов эса ўзи атрофидаги чи-қиндиларни тутатган. Қуёбоншев район ошхо-налар трестига қарашли 14-ошхонанинг бон ошпази Б. Қоси-мов ҳар кун кечку-рун ҳовлидаги чи-қиндиларини ёқиб юбо-ради.

пионерлар лагериди ёзда дам олган бола-ларнинг ота-оналари кузги мавсумда Ҳор-ди кишилариди. Ла-герда икки кунлик дам олиш йўли ташкил этилди. Мавсумда 1-йарм минг меҳнаткаш дам олиш кўчаларини мазмунига ўтказди.

Самарқанд облас-ти хўжаликлари ва чорва-чилик корхоналарининг меҳнаткашлари қор-амоллар қишлови учун бир ярим йилга етади-ган ўт талқони тайёр-ладилар. Қашқадарь, Сурхондарь, Тошкент облас-тилариди ўт талқони тайёрлаш жадел суръатлар билан олиб боришмоқда. Респу-бликада жами 180 минг тонна турда озу-қа тайерлаб қўйилди. Бу топиришқидиан анча кўдир.

«Навоназот» бир-лашмасига қарашли

СУРАТДА: шаҳримиздаги «Қизил тоғ» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг бичуа цехи зарбдор ишчиси Надежда Турко. Корхона ёшларини ундан ўрнак олишмоқда.

ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИ ЧАШМАСИ

ХАВАСКОР РАССОМЛАР НАМОЙИШ ЭТМОҚДА

Тошкентдаги СССР Халқлар дўстлиги музолида кўн ҳа-
вакор расомлар асар-
ларининг республика
ниставкаси очилди. Ха-
вакор расомларнинг
уч юздан зиёд тасви-
рий санъат, график,
ҳайкалтарошлик, ман-
зарали амалий санъат
асарлари тавсифада
ўрин олган. Қўрама
КПСС XXVI съездида
баъзилари.

Тошкентлик буюқ-
чи Б. Чеберас ар-
гондан тўйилган ано-
ним санъат асарини
намоийш этди.

Хаваскор расом-
ларнинг кўпайиб кет-
гани ва хайкалтарош-
лиқ асарлари, пейзаж-
лар, ёгондан, металл-
дан ясалган буюмлар
профессионал усталар-
нинг асарларидан қи-
лишмайди. Буларнинг
асарларини юксак
гражданлик ва ватан-
парварлик туйғуси, со-
вет кишиларнинг кўп
қизиқиш уйратди. У-
ларнинг асарлари буюқ-
чилик ҳаётини тўла-
қисил акс эттиришга
бўлган илтифат бил-
лаштирилган.

(ЎзТАГ).

ДИПЛОМ СПЕКТАКЛИ

А. Островский но-
мидаги Тошкент театр
ва расомлик санъа-
ти институти музикали
драма факультети-
нинг IV курс студент-
лари Р. Гуломнинг
машҳур «Шум бола»
асарини сахнага қўй-
дилар. Бу диплом спек-
таклининг СССР халқ
артисти Раззоқ Ха-
мроев сахналаштирди.
Спектаклда асосий
роллари студентлар-
дан Б. Ёқубов, И. То-
шев, Б. Турдиев, С.
Тоҳидов, И. Тоҳидов,
С. Тоҳидов ва бошқалар иж-
ро этишган.

Муқимий номидаги музикали театр репертуари
йилида яна бир янги сахна асари билан бойинди.
Бу спектакль А. Расул пьесаси асосида сахна-
лаштирилган бўлиб, «Хўжайин» деб аталади.

ХАЕТ — мангу атал-
миш масофани ўтиш
учун инсонга берилган
мажбурийлик. Иккинчи
дан умул фойдала-
нишга, маъмул ҳаёт
кечирилди, бебаҳо бо-
лиқдан баҳра олиниди,
деймиш. Табиғийнинг олий
инсонини ҳаёт ости қи-
лиш, ҳаётни ёмоқ, ич-
моқ... деб тушуниш
ҳоллари озмунча бўл-
ганини дейсиз? Бадий
адабиёт инсонга берил-
ган бош имкониятдан
иккинчи борица тулқ
фойдаланиш намуналар
ингидилар. Бадий асар
йўқини, қандай ашмоқ
лозим деб
мангу муаммага бе-
восита-билисоти, имо-
шоора, қисс, эди қўйиш
сингари усуллар билан
жавоб беришга интил-
масин. Хар бир давр,
иккинчи тўзун санъа-
ти мангу муаммо ечи-
мига киришди. Харвақ,
усми-узгаруш, адабий
кеңаш ашмоқ, лозим
деган муаммо доим ян-
ги ечимларни тақозо
қилмади — муаммо
мангулиги давом
этиради.

Асос табиғийдаги
инсон — эгулик, меҳр,
инсоф, имон сингари
жаҳаматини юксак иде-
ла нурлини турганида
тўла намоён бўлади.
Маънавий дунёси бой,
интеллектуал қарамо-
лар ҳар қандай ҳолатда
ўз ҳаётларини, ёр-
тишга интилади. Ёзу-
чи Муроджон Мансу-
ровнинг «Хаммининг
яшатиш келадими» қис-
сидаги воқеалар бопен
чўлда, йўлдан ашган
беш киши орасида ўй-
берилади. Сон ва таби-
ят ўртасидаги ҳаёт ма-
мот жанг кўп асарлар
да тасвирланади. Сала,
сузда, бўронда, ёнги-
да, сакрада, тоғда аба-
да қолган кишилар яшаш

қуёш тандирини чиқа-
тган олов, ўлимлик
хўрларнинг тилимиз
норх урилиш ашган
кишиларни шовилтириб
қўйди. Табиғат билан
қурашдан инсон ҳолдан
тоғди, қимирлашга қучи
қолмади. Мана, Отаму-
род нече азоблар билан
туялтепадаги қудуқ-
қа қияланиб келди.
Қудуқ қўриқиб турбади,
аммо Отамуродда қи-
қирлашга мадор қолма-
ган, обектори иродасига
айтунмайди. Бошқача
бўлганда, тава, жиски
ҳам ақили, қикалаб го-
либ табиғатга тўтаст
эа бошлайди. Шундай пайт-
да умид ва бурч ақлга
бравд беради: уни ҳа-
ракатлантиради. Отаму-
род қандай қилиб бўл-
масин, қудуққа етиб
бориши, Зулхумор ва
Домлани ўлим нағилла-
дан қутқариши лозим.
Қолаверса, Отамурод
ўлиши мумкин эмас:
унинг кўз ўнгига мар-
ҳума ониси гавдалана-
ди, унга «речини» уқти-
ради. Инсон қалбига
чуқур «кириб» бориш,
ондаги ҳужайралар
харакатини заргарона
акс эттириш совет ада-
биятининг ақойиб юту-
ғи. Белорус ёзувчиси
Василь Биковнинг «Тоғ-
на» ашмоқ зарур
қиссасининг қарамо-
ни Иваничнинг гавдаси
лушми ўқидан илмо-
ташми бўлиб кетган,
унда қимирлашга мадор,
имкон йўқ. Лекин унинг

онгидидаги аллақайси, ҳу-
жойра тирик, «лушман»
дан касос олмай ўлиш
уасти деган фикрини тақ-
дорларти. Жангчи мана
шу ҳужайра қучи, тақ-
сири билан душмандан
ўн олади, қўлидаги гра-
натани портлатади.
«Коммунист» фильми-
даги Губанов жонининг

рини амалга ошириш
уқийди. Яшайдан мақсад
пул тирисда ҳам кир тақ-
шошман учун зарур
ашларини қўлга кири-
тиш бўлса, Ортиқ энг
бахтиёр одам. Отаму-
родда эса на ўй-жой,
на оила, на боиллик бор.
Аммо у Ортиқча сира-
дан: у ҳам руҳан, ҳам
жисми халок бўлди.
Муҳимки, у кишилар хо-
ги ортиқча, ўзини
одам. Лекин Ортиқ ха-
рактери бадий адаби-
ятда яратилган меҳнат-
лар образидан усту-
лик қилмайди. Абайки
(«Бўтақўш»), Семён На-
гав, («Таъналарнинг
қондирлиши»), Хожи-
мат («Бўронларда
бордек ҳаёлат»), Маннон
«Тўфон») сингари ха-
рактерларда Ортиқча
хос хусусиятлари ай-
тиш эди. М. Мансуров
Ортиқ — меҳнатнинг
янги қиёфаси, моҳитини
кашф этас со бўл-
ди. «Хаммининг яшатиш
келадими» қиссасида воқе-
алар мангига энд кел-
ладиган камчиликлар-
дан таъкири, характе-
лар тасвирини ашган-
дан қичиб кетолмасин
Белгиси ҳам қўзга та-
шланади. Масалан, Сало-
хиддинов доим ақли
галлар гапирди, шери-
ларига наҳшатлар қи-
лда, аллақандай сема-
лар билан йўли топ-
ди интилади. Улим ха-
фини сезган, Ортиқ,
Султонов таомлен ўз-
гаради. Бу — табиғий ҳол.
Профессор Салохи-
динов энг драматик ҳо-
латларда ҳам олимона
галлар гапириб, инсо-
ни оқимиларга зар-
рача берилмади. Хо-
лбунки одам ҳар қанча
уқган, иллий даража-
ларга эришган бўл-
масин, унда инсонларга
хос хусусиятлар, ҳатто
оқимилар саклана-
ди. Муроджон қара-
молини оқимлик шоху-
расидан сира тушми-
ли келмади. Отаму-
род, Зулхумор характе-
рларда ҳам сема-
тизм сезилди.
Қарамолилар характе-
р мантики тақозо қилган
белгиларни ёзуви та-
лаби билан жиловлаб
тургандек таассурот
қолади. Бироқ бундай
камчиликларга кара-
май «Хаммининг яшатиш
келадими» қиссаси
ёзуви М. Мансуров
ижодида ўзининг муно-
сиб ўринини эгаллади.

Асарида Ортиқ ха-
ракте-
рини очкига кўп ўрин
Абдуғафур РАСУЛОВ.

ажратилган. Ортиқ, чин-
дан ҳам, жамиятининг
халқ одами. Ўзини
одам. Лекин Ортиқ ха-
рактери бадий адаби-
ятда яратилган меҳнат-
лар образидан усту-
лик қилмайди. Абайки
(«Бўтақўш»), Семён На-
гав, («Таъналарнинг
қондирлиши»), Хожи-
мат («Бўронларда
бордек ҳаёлат»), Маннон
«Тўфон») сингари ха-
рактерларда Ортиқча
хос хусусиятлари ай-
тиш эди. М. Мансуров
Ортиқ — меҳнатнинг
янги қиёфаси, моҳитини
кашф этас со бўл-
ди. «Хаммининг яшатиш
келадими» қиссасида воқе-
алар мангига энд кел-
ладиган камчиликлар-
дан таъкири, характе-
лар тасвирини ашган-
дан қичиб кетолмасин
Белгиси ҳам қўзга та-
шланади. Масалан, Сало-
хиддинов доим ақли
галлар гапирди, шери-
ларига наҳшатлар қи-
лда, аллақандай сема-
лар билан йўли топ-
ди интилади. Улим ха-
фини сезган, Ортиқ,
Султонов таомлен ўз-
гаради. Бу — табиғий ҳол.
Профессор Салохи-
динов энг драматик ҳо-
латларда ҳам олимона
галлар гапириб, инсо-
ни оқимиларга зар-
рача берилмади. Хо-
лбунки одам ҳар қанча
уқган, иллий даража-
ларга эришган бўл-
масин, унда инсонларга
хос хусусиятлар, ҳатто
оқимилар саклана-
ди. Муроджон қара-
молини оқимлик шоху-
расидан сира тушми-
ли келмади. Отаму-
род, Зулхумор характе-
рларда ҳам сема-
тизм сезилди.
Қарамолилар характе-
р мантики тақозо қилган
белгиларни ёзуви та-
лаби билан жиловлаб
тургандек таассурот
қолади. Бироқ бундай
камчиликларга кара-
май «Хаммининг яшатиш
келадими» қиссаси
ёзуви М. Мансуров
ижодида ўзининг муно-
сиб ўринини эгаллади.

Республиканинг а а
Финляндия маданияти
қунилари катта муваф-
фақият билан ўтди.

СУРАТДА: 19 ятар
фин қўшқини Петте-
ри Саломаа. Унинг чи-
қишлари санъат ихло-
мандлари томонидан
қўзғиш кўтиб олиниди.
Р. Шамсуддинов фо-
тоси, (ЎзТАГ).

Абдуғафур РАСУЛОВ.

Абдуғафур РАСУЛОВ.

ШУХРАТ

ЧОПОҒОН УМР ҚАЛБИНГНИ ОЧИҚ ТУТ

Умринг от қўйиб чопоғни қизик,
Бучкалар манзилга энтимаса у!
У ўзи аспиди қисқа бир чизик,
Ишонманг, чўмоқлик мумкин деса у!
Сен дединг, чопоқнинг не ҳолати бор,
Судралиб юрмоқ ҳам яшамас албат.
Яхшидир ҳар шуда бўлса бир мезёр,
Мурода етмаса навабта-наваб!

Хаммасин тушундим, лекин умрини
Тизиллаб юрмоққа етмади қучма!
Бу ҳаёт дарах яратиб қилми,
Кимидир йиллаб борар-кан учиб!
Омадинг келганда чопоқнинг яши,
Ортигдан дўстларинг қувониб бора.

Кўлмакка ўхшайди бахтининг иши,
На тўлиб-тошмай, на жўшиб оқар!
Умринг от қўйиб чопоғни ахши,
Умрдан ўқимас бахтиёр киши!

МЕН СЕНИ СОҒИНДИМ

Мен сени тушмида кўрибман, она,
Хўлида юрбсан ҳазон сўлибман.
Хазонини ўчирса шамол ҳарёна,
Қайриб келсан кетидан бориб!
Қўшнинг томида бир тоқ мусича
Куйлаб ёнган иллар шергини.
Сен унга термулб турдинг-да пича,
Пичона бир қўлдинг мийида секин!

Отамни эспадинг, дедим ўша он,
Ичиндан тўрсиниб қўйдинг охиста...
Шамолда бетартиб ўнардн ҳазон,
Мусича юрарди жуфт бўлиб пастда.
Уғонсам туш экан...
Хўлида ҳазон

Шамолда шилдираб ўчади ҳазон.
Мусича товуши келмади лекин...
Махоси не бўлди тушнинг, онажон!
Уғилда кўрмоққа кўк экан илок,
Тушмига кириб тур, онажон, тез-тез,
Майлига баҳорда, майли баҳорда.
Майлига ҳазон йиғ, майли гуллар соч!
Мен сени соғиндим.
Соғиндим жуда.
Тушмига кириб тур баъзи-баъзида!

СЕН СОЛДАТ КЕТАСАН...

Сен солдаат кетасан. Қўзинг қизларда.
Қай бири қилгани экин-бизларда.
Билмадим қайбири соғинч келарда
Қалбингга солиди ёлқин — билмадим.
Билмадим, қайбири шундай ёзар ҳат,
Қай бири хатидан ўз соҳар қақмоқ.
Шу ўтда тобланиб, пичиб муҳаббат
Шу жондон дермикни — фақат менга боқ!

Бардосон етмаса кўзда ёш билан,
Узга ёр қўқсига қўрмиқан бови!
Е севги туғини тўтиб тиз, баланд
Хейлиг бузмагин, дерми қалам қош!
Билмадим, қайбири сенга муносиб,
Севига маслаҳат бериб бўлмайдим.
Севининг йўлини зўр билан тўсиб,
Тўсилган йўл билан юриб бўлмайдим.

Сен солдаат кетасан. Қўзинг қизларда,
Билмадим, қайбири юрагинг сирки.
Лекин сен солдаатдан қайтган келарда
Янада очилиб кетади бари!
Қўнғининг бўзмадан кетавор, йиғит,
Муҳаббат қадрини билмади ҳар қиз.
Мабодро бирнга деган бўлсанг — кут,
Тўйбошинг бўлмаган ўзим ўша кез!

МАНГУ МУАММО

ТАНКИД ВА ТАҚРИЗ

қуёш тандирини чиқа-
тган олов, ўлимлик
хўрларнинг тилимиз
норх урилиш ашган
кишиларни шовилтириб
қўйди. Табиғат билан
қурашдан инсон ҳолдан
тоғди, қимирлашга қучи
қолмади. Мана, Отаму-
род нече азоблар билан
туялтепадаги қудуқ-
қа қияланиб келди.
Қудуқ қўриқиб турбади,
аммо Отамуродда қи-
қирлашга мадор қолма-
ган, обектори иродасига
айтунмайди. Бошқача
бўлганда, тава, жиски
ҳам ақили, қикалаб го-
либ табиғатга тўтаст
эа бошлайди. Шундай пайт-
да умид ва бурч ақлга
бравд беради: уни ҳа-
ракатлантиради. Отаму-
род қандай қилиб бўл-
масин, қудуққа етиб
бориши, Зулхумор ва
Домлани ўлим нағилла-
дан қутқариши лозим.
Қолаверса, Отамурод
ўлиши мумкин эмас:
унинг кўз ўнгига мар-
ҳума ониси гавдалана-
ди, унга «речини» уқти-
ради. Инсон қалбига
чуқур «кириб» бориш,
ондаги ҳужайралар
харакатини заргарона
акс эттириш совет ада-
биятининг ақойиб юту-
ғи. Белорус ёзувчиси
Василь Биковнинг «Тоғ-
на» ашмоқ зарур
қиссасининг қарамо-
ни Иваничнинг гавдаси
лушми ўқидан илмо-
ташми бўлиб кетган,
унда қимирлашга мадор,
имкон йўқ. Лекин унинг

онгидидаги аллақайси, ҳу-
жойра тирик, «лушман»
дан касос олмай ўлиш
уасти деган фикрини тақ-
дорларти. Жангчи мана
шу ҳужайра қучи, тақ-
сири билан душмандан
ўн олади, қўлидаги гра-
натани портлатади.
«Коммунист» фильми-
даги Губанов жонининг

рини амалга ошириш
уқийди. Яшайдан мақсад
пул тирисда ҳам кир тақ-
шошман учун зарур
ашларини қўлга кири-
тиш бўлса, Ортиқ энг
бахтиёр одам. Отаму-
родда эса на ўй-жой,
на оила, на боиллик бор.
Аммо у Ортиқча сира-
дан: у ҳам руҳан, ҳам
жисми халок бўлди.
Муҳимки, у кишилар хо-
ги ортиқча, ўзини
одам. Лекин Ортиқ ха-
рактери бадий адаби-
ятда яратилган меҳнат-
лар образидан усту-
лик қилмайди. Абайки
(«Бўтақўш»), Семён На-
гав, («Таъналарнинг
қондирлиши»), Хожи-
мат («Бўронларда
бордек ҳаёлат»), Маннон
«Тўфон») сингари ха-
рактерларда Ортиқча
хос хусусиятлари ай-
тиш эди. М. Мансуров
Ортиқ — меҳнатнинг
янги қиёфаси, моҳитини
кашф этас со бўл-
ди. «Хаммининг яшатиш
келадими» қиссасида воқе-
алар мангига энд кел-
ладиган камчиликлар-
дан таъкири, характе-
лар тасвирини ашган-
дан қичиб кетолмасин
Белгиси ҳам қўзга та-
шланади. Масалан, Сало-
хиддинов доим ақли
галлар гапирди, шери-
ларига наҳшатлар қи-
лда, аллақандай сема-
лар билан йўли топ-
ди интилади. Улим ха-
фини сезган, Ортиқ,
Султонов таомлен ўз-
гаради. Бу — табиғий ҳол.
Профессор Салохи-
динов энг драматик ҳо-
латларда ҳам олимона
галлар гапириб, инсо-
ни оқимиларга зар-
рача берилмади. Хо-
лбунки одам ҳар қанча
уқган, иллий даража-
ларга эришган бўл-
масин, унда инсонларга
хос хусусиятлар, ҳатто
оқимилар саклана-
ди. Муроджон қара-
молини оқимлик шоху-
расидан сира тушми-
ли келмади. Отаму-
род, Зулхумор характе-
рларда ҳам сема-
тизм сезилди.
Қарамолилар характе-
р мантики тақозо қилган
белгиларни ёзуви та-
лаби билан жиловлаб
тургандек таассурот
қолади. Бироқ бундай
камчиликларга кара-
май «Хаммининг яшатиш
келадими» қиссаси
ёзуви М. Мансуров
ижодида ўзининг муно-
сиб ўринини эгаллади.

ИВН СИНО— САҲНАДА

ТЕАТР

Академик театр кол-
лективига маъқул туш-
ди ва асар сахнага қўй-
илди. Айтиш лозим,
ки, театр коллективни
ва ишлабчи режис-
сёр Ваҳиди Пўлдошев
бу масъулиятни уда-
лай олдилар.

Ха спектакль томоша
бинларга маъқул туш-
ди. Саҳнадаги воқеа-
лар минг йиллар аввал
бўлиб ўтган бўлса ҳам,
замонлар гардини уқ-
тириб, бутунги қуя-
ми билан ҳамоҳанг
нафас олди. Бу асар
ақилнинг асарини мар-
систик позициядан ту-
риб, тўғри ёритилган
нишонасидир.

Драматург асарда
Ибн Синонинг бутун
ҳаётини йўлини ёри-
тиш мақсад қилиб
олмаган, балки унинг
нафисроқлиги йиллари
ва бу йиллардаги та-
биғий илмининг ҳам
нафисроқлигини камол-
дот сари шаддам ўсиб
бориши кўрсатилди.
Бу йўлда ҳаётининг
тортиқ изтироқлари,
беҳисоб ялғизлик,
ташвиш, уйқусиз ту-
лар азоблари устига
сарой ҳаётини (артист
Азизов) Абу Файсал
бошлиқ бир турух қо-
ра юрак, мутаассиб
дин ҳомиляларининг
хуружлари олимнинг
иродасини буна олма-
ди, ақинча илмга чан-
қонқилини янада ошир-
ди. Ҳаёт учун, инсо-
ларнинг саломатлиги
учун дард билан, анал
билан олишувга янада
маҳкамроқ бел боғла-
ди. Ибн Синодаги бу
матонатни, катта ши-
жоатни сахнадаги во-
қеалар тасдиқлаб бо-
ради.

Абу Али ибн Сино-
нинг илоҳи кўп ғирри-
ли бўлгани каби унинг
фахлатлари ҳам беҳи-
со. Камгарлик, фило-
лилик, тўғрисуллик,
шижоаткорлик, меҳ-
натсеварлик, сам-
имийлик ва ҳоказо. Ана
шу фахлатларнинг
етекчилиги сахнада
томошбин кўз ўнгига
очилди боради.

Маълуки, жаҳо-
лат ақида минган бир
даврга бундай илмий
хислатлар, айнисе,
фанин ривожланти-
риш энг мушкул ва
ҳавфли эди. Асар
қонфликт ҳам дин хо-
миляри билан ёрқин
истеълод қураши асо-
сита қурилган. Айтиш
мумкинки, асарда иш-
тирок этган барча пер-
сонажлар ҳам ана шу
қонфликтни ривож-
лантиришда иштирок
этилди. Бу қилиб
биз яна Абу Файсал-
нинг разилигини эс-
латиб ўтмоқчимиз.
Олимнинг илм-пур
тутишга туш-қун ўй-
ларини инсолар учун
улар саломатлиги учун
қўриб қўйишга тўғри
бир эди. Махоратли
актёр ана шу хислат-
ларини тўла намоён эта
олган.

Пьесанинг ютуғи
шундаки, асарда воқе-
алар алмашиб, драма-
тик ҳаракат тез ривож-
ланиб боради. Натига-
да бирор қалба ҳам
томошбани лоқайд қи-
ла олмади, воқеалар
ғирридаги тортилади.

Абу Файсалнинг
яна-ягона қизи Соҳи-
жамол (Ўзбекистонда
хизмат кўрсатган ар-
тист Г. Жамолова) во-
қеасини олайлик. Са-
роғда Ибн Синонинг
обру-этибори орта-
нидан ғазаб ва наф-
ратга келган Абу Фай-
сал вақтинча ён бериш-
га аҳд қилгани, уни ўз
хузурига меҳмонга
тақдир қилди. Ибн
Сино Абу Файсални-
ки унинг қора ният-
ларини фойда учун
Синонинг илмига маф-
тув бўлиб юрган, уни

Асарнинг салобат-
ли образларидан бири
Ситора (Абу Али ибн
Синонинг онаси) обра-
зидир. Ўзбекистон
ССР халқ артисти И.
Болтаева ижросидаги
бу роль томошбани-
ларга манзур бўлди.
Ўғилнинг уйқусиз ту-
ларда у ҳам уйқусиз,
ҳайжонга шерик, дар-
дига малҳам. Бу ка-
тар ва жонсарак она,
Ўғилнинг илмга му-
ҳаббатини, шухратдан
мағрур. Аммо у доим
тахликада, таъшида,
қучни замоннинг оғир-
лиги, нотинч ва жаҳо-
латга тўла эланигини
у аён сезади. Шунинг
учун ўғил амир саро-
инга йўқатилган, мик-
ка қолмай, дуо қилиб
парвардн йўлга инго-
ро бўлади. Унга ҳар
дам хотирямлини ти-
лайди. Керак бўлганда
ўғли учун ҳар қандай
балоларга балоғодан
бўлишга, ўта-ю сувга
киришга у ҳозир. Биз
Икромма она Болтаева
ижросида ана шунларни
уқидим. Антисанинг
ҳар бир ҳатти-ҳарак-
ти, сўзлаши, товуш
оҳангининг товланиб
туриши сахна воқеа-
рига хос ва мосдир.

Кези келганда, асар-
га ёзилган музика ҳа-
қида ҳам илмий фикр
айтмоқчимиз. Ўзбеки-
стон ССРда хизмат кўр-
сатган санъат арбоби
С. Жамолов асар ру-
ҳидан келиб чиқиб,
қуйлар басталаган.
Персонажларнинг ич-
ки дунёси, сир-асро-
рини очинди ва қуй-
лар аҳамиятлантирди.

Маълуки, ҳар бир
асарда, айнисе, у та-
рихий асар бўлса,
дар руҳини томоша-
бинга етказишда ко-
стоимларнинг роли ми-
сиздир. Маъкур асар-
нинг костюмлар бўй-
ча расмони Е. Стро-
кованинг ҳам бу сода-
ди хизматларини
таъкидлашни истар-
дик. Бироқ ҳамма
костюмлар ҳам дид
билан, жуда ўрили
тайлланган деб бўлмай-
ди. Соҳибқомолнинг,
онанинг кийимларини
бироқ ўйлаб қўйиш,
керанка ўхшайди. Маъ-
луки, дард шадба-
ли образлар тасвирла-
нига эмас, сахнадаги
ҳар бир предмети, ки-
йим-бошда ҳам ўз а-
сини топади. Шу ну-
қта назардан сахна
безаклари расмони
Ўзбекистон ССРда
хизмат кўрсатган санъ-
ат арбоби Г. Бриннинг
хизматлари ҳам эъти-
борга лойиқ. Беоён
осмон бағридаги юл-
дузлар сахна фони си-
фатида олинишда ра-
мий маъно ифодалян-
ган. Яъни воқеалар
узоқ тарих қатларидан
эканни, сарой манзар-
си эса ана шу юлдуз-
лар орасидан йўл оч-
либ намоён бўлиши
ҳам шунга иншоради.
Аммо сахнадаги ҳам-
ма нарса ҳам шундай
ўриллатилган дел о-
маймиш. Ибн Сино хо-
лас бирор ўйлаб қўй-
ишин талаб қилса,
сахнадан сабазор,
қалла суяги наби де-
таллар бемақсад қол-
ган.

Ўзбек совет драма-
тургияси яна бир та-
рихий — биографик
асар билан бойинди.
Бу асар театр коллек-
тивиянинг Ибн Сино
юбилейига муносиб
сўвгас бўлди.

С. ТУРАБЕКОВА,
филлогия фаллари
кандидати. Ниямов
номли педагогика нис-
титуту доденти.

Ўзбекистон ССР халқ
артисти М. Ортиқ иж-
ро этган бу фидий инсо-
эрга-у кеч чўл кезиб,
ҳаётини Ибн Хўсайн
учун ғиқлар таради.
У пул учун эмас, ўз
умрини инсолар учун,
улар саломатлиги учун
қўриб қўйишга тўғри
бир эди. Махоратли
актёр ана шу хислат-
ларини тўла намоён эта
олган.

Пьесанинг ютуғи
шундаки, асарда воқе-
алар алмашиб, драма-
тик ҳаракат тез ривож-
ланиб боради. Натига-
да бирор қалба ҳам
томошбани лоқайд қи-
ла олмади, воқеалар
ғирридаги тортилади.

